

Vtisi s sejma v Pirmasensu

Izredne izdelave in ogromne razlike v cenah

Dvakrat letno je v Pirmasensu, zahodnonemškem čevljarstvu središču, sejma usnja in drugih materialov, ki so potrebni v čevljarstvu — spomladanski v začetku maja in jesenski v novembru. Letošnji spomladanski sejma v Pirmasensu sem obiskala prvič, zato si sploh nisem predstavljala niti obsega niti števil sodelujočih. Menila sem, da gre pač za nekaj podobnega kot je na primer zagrebški sejma usnja in obutve. Bila sem zelo presenečena, ko sem na sejmu srečala predstavnike skoraj vseh tujih firm, s katerimi sodelujemo in od njih kupujemo najrazličnejše blago, seveda pa še mnogo konkurenčnih podjetij tako, da res lahko dobiš široko informacijo o materialih in o novostih za prihodnje sezone. Vsekakor je najmočnejše zastopana vrsta usnja, imitacij in umetnega usnja, ki ga na prvi pogled ne ločiš od naravnega. Zlasti so zanimive najrazličnejše imitacije kož, ki jih še tako dober poznavalec ne more ločiti od pravih. Tudi ponudba naravnih materialov je zares pestra; pri vsaki vrsti usnja: teplejših, junejših in najrazličnejših govejih napah (močno je bila zastopana športna napa) pa je bila pri vseh ponudnikih opazna razlika v kakovosti in cenah med izdelki iz evropskih in izdelki južnoameriških kož. Najdražje je seveda usnje iz sred-

njeevropskih kož; razlika je ogromna, saj je med posameznimi kar od 20 do 30 DM razlike v cenah, češar na domačem tržišču ne srečamo. Vsekakor pa se cene uvoženega usnja zaradi padca vrednosti dinarja vse bolj približujejo domačim cenam. Posebna zanimivost razstavljenega usnja so najrazličnejši potiskani vzorci, predvsem pri oblačilnem usnju, pa tudi pri obutvenem jih ne manjka; česa takega še pri naših tekstilnih izdelkih ne najdemo.

Po več letih se na tržišču spet smelo vrača lak, pa ne klasičen kot smo ga bili vajeni izpred let, ampak v najrazličnejših vzorcih in kombinacijah tiska.

Po razgovorih z inozemskimi partnerji

Od podplatov so še vedno močno zastopani nizki podplati, zelo veliko pa je najrazličnejših podplatov iz plute — še vedno prevladujejo športni tipi čevljev, s poudarkom na udobnosti. Tudi pri umetnih materialih, ki zadnja leta zaradi visokih cen naravnega usnja, močno prodirajo v kolekcijo obutve, je kreacija podobna naravnemu usnju tako, da omogočajo najrazličnejše kombinacije, pa tudi tu so opazne dokajšnje cenovne razlike, saj

Anica Govekar, vodja nabave športne obutve

vemo, da se obutev vse bolj razvršča v dražje in cenejše cenovne skupine.

Pa še nekaj: tudi razstavljalci iz Indije in Tajvana so bili dokaj dobro zastopani s svojimi ponudbami; zanimiva pa se mi je zdela ponudba pletenih čevljev iz Indije — ženski čevlji iz ševroja stane s stroški prevoza vred do katerekoli evropske luke le 5 dolarjev, moški pa 8.5 dolarjev. Vse to pa pomeni, da smo vsi evropski proizvajalci zelo dragi in da se seli proizvodnja obutve proti Daljnemu vzhodu.

Čeprav je bil glavni namen mojega obiska na sejmu razgovor z nekaterimi poslovnimi partnerji, je sam ogled sejma naredil name velik vtis, saj sem si lahko ustvarila kompletno predstavo o najmočnejših proizvajalcih izdelkov za čevljarstvo industrijo.

Anica Govekar

ALPINA PREJELA OSMOMAJSKO ...

Skupščina občine Novi Marof je ob občinskem prazniku občine, 8. maja, podelila Osmomajsko nagrado — plaketo ALPINA ŽIRI za uspešno sodelovanje s tovarno TATJANA MARINIČ v Novem Marofu.

Kot je na slavnostni seji občinske skupščine ob občinskem prazniku poudaril njen predsednik, šteje občina Novi Marof približno 30.000 prebivalcev, od tega pa jih je v družbenem sektorju zaposlenih le približno 5.000. Občina sodi še danes med manj razvite v SR Hrvatski. Prav zaradi tega, ker je sodelovanje z Alpino omogočilo tovarni Tatjana Marinič hitrejši razvoj, celotna občina Novi Marof sodelovanje z Alpino še posebej ceni in se je zato tudi odločila, da nam podeli priznanje.

V triletnem obdobju, odkar Alpina sodeluje s tovarno Tatjana Marinič v Novem Marofu, je ta tovarna uspešno vpeljala proizvodnjo zgornjih delov za obutev iz programa Alpine. Poleg tega so bile povečane tudi proizvodne zmogljivosti, s tem da je sredstva za proizvodno halo zagotovila Tatjana Marinič ob sodelovanju fonda za razvoj nerazvitih področij SR Hrvatske, uvozno opremo pa je zagotovila Alpina. Tako bo lahko uresničena proizvodnja zgornjih delov za program Alpine, s tem pa je tovarna Tatjana Marinič odprla tudi precejšnje število novih delovnih mest in omogočila zaposlitev večjega števila delavcev (skupaj okoli 400 ljudi).

Delavcem tovarne Tatjana Marinič čestitamo ob doseženih uspehih, in želimo, da bi bilo naše skupno sodelovanje še naprej plodno.

Tomaž Košir

DOGOVARJAMO SE - DOGOVORILI SMO SE

Ob rob sklepov delavskih svetov

29. in 30. maja so se sestali delavski sveti TOZD Proizvodnja, TOZD Prodaja in DSSS, za člane delavskega sveta DO pa smo zaradi kratkega in nespornega dnevnega reda izvedli pismeno sejo.

Skupna točka dnevnega reda vseh delavskih svetov je bila povišanje indeksa uspešnosti DO. Ker je bilo na prejšnjih sejah delavskih svetov rečeno, da bomo med letom prilagajali raven naših osebnih dohodkov konkurenci in sledili gibanje ravni OD gospodarstva v občini, in glede na podatke za mesec april, so delegati sklenili, da se indeks uspešnosti DO s 1. majem 1986 poveča z 1,00 na 1,20 in ne na 1,10 kot je bilo sklenjeno na prejšnjih sejah.

Delegati delavskega sveta DO so na pismeni seji potrdili še predlog sklepov odbora za varstvo pri delu ter informacijo Smučarskega skakalnega kluba Žiri o tekmovalni sezoni 1985/86.

Delavski sveti TOZD Proizvodnja, TOZD Prodaja in DSSS so obravnavali še predlog navodila za obračun ur na službenih potovanjih oz. delu na terenu, kar do sedaj za delavce, ki nimajo premakljivega delovnega časa, ni bilo posebej urejeno. Sprejet je bil sklep, da za vse delavce na službenih potovanjih veljajo določila Pravilnika o premakljivem delovnem času. Te ure delavci s premakljivim delovnim časom koristijo, ostalim pa se lahko v izjemnih primerih obračunajo. Delavcem, ki opravljajo delo na terenu (skupina za adaptacije, komisija za ogled stanovanjskih razmer, skupina za čiščenje počitniških kapacitet), se obračuna toliko ur, kolikor so na terenu dejansko delali. V primeru opravljanja nalog v dela prostih dneh se jim prizna osem ur in še ure na delu, ki so jih opravili izven rednega delovnega časa.

Razpisali so javno razpravo sprememb Pravilnika o skupnih osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog za temeljno organizacijo. Razprava je trajala od 1. do 15. junija 1986.

Člani delavskih svetov so razglasili tudi rezultate zborov delavcev, potrdili sprejem poslovnega poročila za I. tromesečje in predlog delitve dohodka in čiste dohodka za I. tromesečje 1986.

Delegati delavskega sveta TOZD Proizvodnje so obravnavali še več pomembnih zadev. Sprejeli so rebalans plana za maj, kjer sta bila potrebna popravka za obrat COL in Rovte ter potrdili plan za junij 1986.

Razpravljali so tudi o investiciji v Gorenji vasi. Glede na sklep zbora delavcev v Gorenji vasi, so delegati najprej sprejeli

sklep, da se srednjeročni plan, ki je bil na dnevnem redu prejšnje seje delavskega sveta, sprejme v celoti kot je bilo predlagano, tudi glede investicije v Gorenji vasi.

Gradnja bo potekala po etapah. Letos bomo gradili garderobo in deponijo z garažo, naslednje leto pa bo obnovljena kuhinja. Vrednost letošnjih del je ocenjena na 70.281.191 din, kar je potrdil tudi delavski svet.

Komisija za odpise in odprodajo je ugotovila, da več strojev ni uporabnih za našo proizvodnjo in glede na novo zakonodajo je delovna organizacija dolžna taka sredstva ponuditi družbenim pravnim osebam, ali pa tudi obrtnikom, če bodo tako odprli nova delovna mesta. Zato je delavski svet sprejel sklep, da se predlagane stroje proda na javni licitaciji. Obenem se komisija zadalži, da vse stroje, ki trenutno niso v uporabi, pregleda, in če oceni, da se ne bodo več uporabljali, da predlog za odpis oz. odprodajo.

Sprejeta je bila tudi sprememba tabele kakovostnih norm.

Dopolnjen je bil tudi sklep o refinanciranju kredita banke Ufitec Zürich za stroj Desma, kjer je določeno, da se glavnice inozemskega kredita, ki zapadejo v plačilo v letih 1984, 1985 in 1986 refinancirajo preko Jugobanke, s katero se sklene pogodba.

Sprejet je bil tudi sklep, da se pri Ljubljanski banki TB Gorenjske Kranj najame kratkoročni kredit za financiranje sezonskih zalog v višini 150 milijonov za obdobje junij—november 1986. Kredit se najame preko TOZD Prodaja. Za isti namen se najame tudi kredit v višini 100 milijonov pri osnovni banki Priština.

Delegati so sprejeli tudi Samoupravni sporazum o temeljnih plana KS Vrh nad Rovtami za obdobje 1986—90, predlog komisije za delovna razmerja o razpisu del in nalog »vodenje proizvodnega oddelka montaže smučarske obutve«, zaprosili Jugobanko za izdajo garancije za firmo Bergen Trader iz Norveške zaradi začasnega uvoza materiala ter sklep o odpisu zaradi slabe kvalitete in manjkajočih parov za firmo Kraus.

Da bi bila zagotovljena čim boljša obveščenost in vsem omogočeno vključevanje v delo delavskih svetov, je bilo sklenjeno, da bodo delegati odslej dobivali gradivo za delavske svete v dveh izvodih. Enega bodo obdržali zase, drug izvod pa bodo dali v obravnavo delavcem iz svojih oddelkov.

Pod točko razno je bil sprejet sklep, da se zaradi nujnih del in tesno postavljenih rokov za izdelavo orodij za smučarske čevlje, ki ne bodo mogla biti pravo-

časno izdelana brez dodatnih nadur, delavcem v orodjarni obračunajo kot izvozne nadure.

Sprejet je bil tudi sklep o odbritvi dodatnih finančnih sredstev v višini 4.000.000 din za požarno javljalne naprave v Alpini.

Poleg tega je bilo postavljenih še več predlogov in vprašanj, s katerimi bodo delegati seznanjeni preko zapisnika.

Delegati delavskega sveta TOZD Prodaja so poleg že omenjenih skupnih točk sprejeli še spremembe razvida del in nalog. Glede na sklep prejšnje seje, so

bili delegati celovito obveščeni o poteku in odločitvah v zvezi z zadevo Šk. Loka I. Sprejet je bil tudi sklep, da je zadeva s to informacijo glede na to, da so izkoriščena vsa redna pravna sredstva, dokončno zaključena.

Delavki Stanislavi Peternelj se na njeno zahtevo odobri izplačilo obresti od osebnega dohodka, ki ga je prejela za čas, ko ni bila na delu.

Pod točko razno in delegatska vprašanja so bila postavljena še nekatera vprašanja in predlogi, ki bodo delegatom in ostalim članom TOZD Prodaje posredovani preko zapisnika.

J. K.

Vili Kogovšek s sodelavci spet uspešno izpopolnjuje naše strojne zmogljivosti

Tokrat gre za stroj, ki pritrjuje pete na pancernje.

»To ni prvi stroj, ki je namenjen za to delo, je pa izpopolnjen,« pravi Vili.

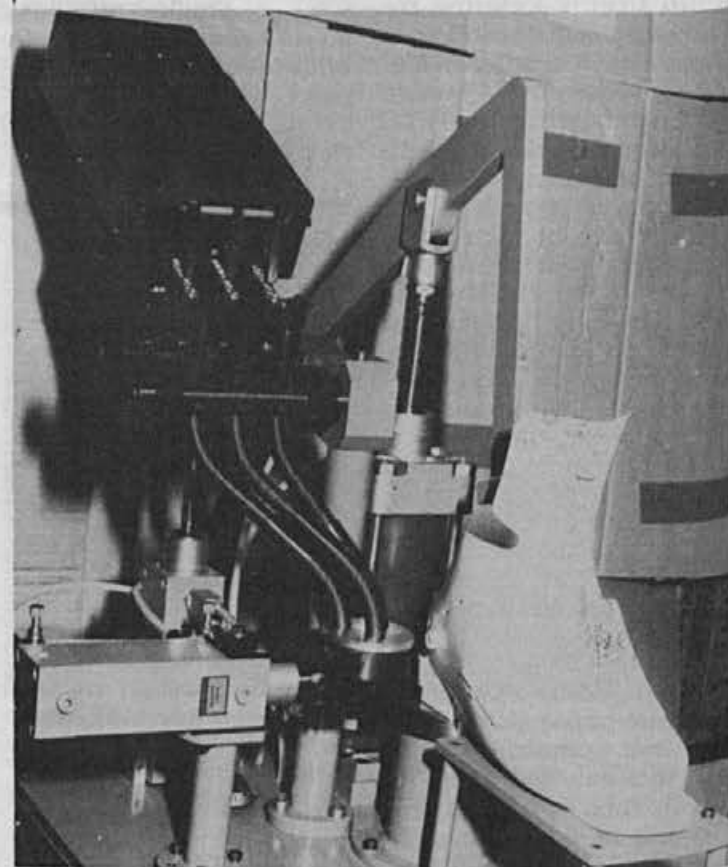
»Počakati bo treba, da se ugotovi, če res dobro deluje. Pravkar pa se s sodelavcem pripravljava, da bi tudi stari stroj izpo-

polnila za bolj avtomatsko operacijo.«

Zdi se mi zanimivo, zato stopim v »plastiko«.

»Najmanj dvakrat večja storilnost je sedaj in nobenih večjih problemov ni«, izvem. Vse za 75 starih milijonov doma vložnih sredstev.

N. P.

Stroj za privijanje peta na pancernje zelo dobro dela

DOGOVARJAMO SE - DOGOVORILI SMO SE

Komisija za inovacije nagradila koristni predlog in tehnično izboljšavo

Borut Oblak in Zdenko Bekš sta komisiji za inovacije posredovala koristni predlog »izboljšave obračunov v MPM«, ki predstavlja izveček projekta, ki sta ga predlagatelja opravljala kot redno delo. Predlog je komisija obravnavala in nagradila.

Predlagatelja sta pri izpisih popisnih list izboljšala vsebino in zmanjšala število strani.

Letni prihranek 18.620 din.
Zaradi boljše vsebine popisnih list se je skrajšal čas, potreben inventurnim komisijam za izvedbo popisa zaloga.

Letni prihranek 508.096 din.

Hkrati z izpisom inventurnih popisnih list je bil izveden nov način priprave podatkov za luknjanje v Alpini. Prihranek za celotno MPM znaša letno 51.300 din.

Poleg tega sta predlagatelja poenostavila in izpopolnila postopek izvajanje kontrol, tako da je bila kontrola izvedena v krajšem času in bolj kvalitetno kot prejšnjega leta.

Prihranek pri kontroli inventure v SOI znaša letno 44.016 din.

Predlagatelja sta pri obračunu zaloga in prometnega davka v MPM z uvedbo novega sistema obdelave teh podatkov na raču-

nalniku, dosegla naslednje prihranke:

— pri kontroli prometnega davka sta pri izpisih štirinajst-dnevni poročil prodajal v prodaji prihranila 37.000 din letno,

— zmanjšal se je tudi čas za izvedbo same kontrole in sicer za 25 % delovnega časa referenata za prometni davek, kar znaša letno 207.168 din.

Celotni prihranek znaša 973.456 din.

Ker gre za predlog z izračunljivim letnim prihrankom je komisija odmerila višino nadomestila na podlagi 34. in 35. člena Samoupravnega sporazuma o inovacijah v DSSS. Na osnovi strokovne ocene o višini inovacijskega dohodka, doseženega v enem letu od izkoriščenja predloga, je komisija priznala nadomestilo v višini akontacije 25.823 din za vsakega posebej.

Tehnično izboljšavo »odprava nalepljena platna na notranjke« je komisiji posredoval Cveto Gruden.

Pri prejšnjem stanju je bilo potrebno najprej nasekati platno pekosan, nato z lepilom namazati platno in notranjik, ter zlepti skupaj. To delo je bilo predhodno potrebno opraviti zaradi navlačenja konic, ker termo lepilo ni dobro prišlo na celtex, iz katerega so narejeni notranjki.

Izboljšano stanje pa je takole: Notranjik se najprej matricira s posebno matrico, tako da se celtex pretisne oziroma nabode in se tako omogoči globlje prodiranje lepila v celtex. Tako se poveča kompaktnost materiala in se onemogoči, da bi se celtex slojil. Nato se celtex oziroma notranjik namaže z lepilom. Pri realizaciji te izboljšave je bilo potrebno izdelati matrico, ter del-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Tudi na lahkem programu dovolj dela

Kdaj bomo svetu lahko predstavili lastno kolekcijo?

Dejstvo je, da so letošnja naročila na zahodnem tržišču manjša kot smo pričakovali. To velja tudi za firme Belmo iz Zvezne republike Nemčije in Aspo z Nizozemske.

Pojavlja se močna dolarska konkurenca z Daljnega vzhoda, to je iz Tajvana in Koreje, kar je močno vplivalo tudi na cene. Te obutve je zares veliko. To je bil hiter udar, ki mu nismo bili kos.

Kaj nam je torej stori-ti?

Nedvomno to zahteva od nas prilagoditev oz. preusmeritev na zahtevnejše tipe izdelkov že za sezono pomlad-poletje 1987.

Tako bi lahko računali, da bi dosegli približno iste količine, ali v številkah za Aspo okoli 350 000 parov, od tega okoli 250 000 parov ženske obutve in PU brizgane obutve. Za Belmo pa naj bi skupno izdelali okoli 200 000 parov obutve.

Z drugimi besedami, okoli 50 % te obutve bi izvozili na Zahod, kar pomeni močno preusmeritev z Vzhoda.

Moram reči, da pri tem nimamo kakšne posebne lastne strategije ali modelov; predvsem delamo po navodilih kupcev. To pa nam hkrati omogoča kolikor toliko normalno poslovanje, saj nam začasni uvoz, po katerem nam kupec plačuje material, olajša težave, ki bi jih sicer imeli z nabavo materialov.

Vemo namreč, da smo se znašli v nemogočih razmerah, ko poslovne banke ne plačujejo dobav iz inozemstva, zaradi česar je še težje priti do materiala.

Če oceno strnem, moram ugotoviti, da posel z muko in prilagajanjem nekako peljemo. Dosegamo nizke cene, ki so v razmerah, ko kurzi ne sledijo povečevanju stroškov, še večji problem.

Ne preostane nam drugega, kot da v tej ogromni konkurenci delamo tako, da dosežemo čim višje cene. To pa ni lahka naloga, saj je cilj odvisen od zunanjih razmer, še bolj pa od nas samih in našega dela.

V tej kruti poslovni igri pa lahko ostanemo le tako.

Bojan Starman

Aktualni intervju

Osnova mora biti dober razvoj

S tujimi kupci naše športne obutve sodeluje tudi vodja tega programa Tone Možina.

Zadnji dogovori odpirajo perspektive, toda tudi obvezujejo.

Delo-življenje: »Kako bi ocenili dogajanje na športnem programu v tem trenutku?«

Tone Možina: »Kar zadeva pripravo kolekcije lahko rečem, da gre za bolj gladke linije, sam izgled (design) pa bomo morali še izpopolniti. To je dokaj zahtevno delo. Materiali so naravni in umetni.«

Delo-življenje: »Katere naloge vas torej čakajo?«

Tone Možina: »Naj kar naštejemo nekaj projektov: razvoj novega podplata za težjo skupino tekaških čevljev za boljše smučarje v težjih pogojih; dokončati bo treba razvoj NNN podplata — otroško vez; razvoj brizgane tekaškega čevlja, čemur bomo posvetili veliko pozornost. Gre za čevlji, ki naj bi ga serijsko začeli izdelovati za sezono 1988/89; izdelava z

zunanjo šalo, dvobarvni čevlji z vgrajenim notranjim čevljem.

Poleg cenejše grupe bo treba razviti tudi skupino tekmovalnega čevlja za sitonen korak, kar tudi predstavlja zahteven projekt.

Sodelovali bomo z reprezentanti, da bo testiranje res dobro.«

Delo-življenje: »Kaj iz tega izhaja?«

Tone Možina: »Doseči moramo dolgoročen lastni razvoj, pri čemer pa ne smemo zanemarjati sodelovanja z zunanjimi sodelavci.

Prav gotovo je zanimiv podatek, da smo zelo dobro proizvajali obutev po sistemu NNN.«

Delo-življenje: »Kaj pa prodajna strategija?«

Tone Možina: »Težiti moramo k temu, da delamo tudi v višjih cenovnih razredih.

Kar zadeva samo prodajo, je naš cilj, da v ZDA, v ZRN, in v Srednji Evropi dosežemo in obdržimo 30—40 % tržišča take obutve.

N. P.

DOGOVARJAMO SE - DOGOVORILI SMO SE

Ali res zamuja orodjarna

Tako radi imamo hitre, pavšalne ocene. Posebno še, če kaže nekemu naprtiti celotno krivdo za »male in velike skrivnosti kuharskih mojstrov.«

Pa šalo na stran, ironijo tudi, pa hajd v »plastiko!«

Zakaj torej zamujate z izdelavo orodij? Odgovarja vodja orodjarne Jože Štucin.

»Po planu orodjarne naj bi orodja za MSX izdelali do 15. aprila, za LSX pa do konca aprila. Zaradi več dela se je stvar potegnila za tri tedne. Ta dodatna dela pa niso bila odvisna od nas. Šlo je za kompletno razširitev spretnjega dela, kar pomeni isto, kot da bi začeli delati orodja na novo. 36 kompletov je bilo treba variti in obdelati tudi znotraj povsem dodatno. Ob tem so se pojavile še težave (poroznost, ki nastaja zaradi varjenja), ki jih ni bilo možno predvideti.

Koliko so kasnili drugi, pove že podatek, da smo dobili vzorce za manšete šele sredi aprila, ko smo začeli delati kopirne modele za štiri velikostne številke manšet v naturah, saj so naši kopirni rezkalni stroji delali tri dni med prvomajskimi prazniki.

Potem smo delali naprej. Pri tem smo morali ponavljati delovne operacije, ker...

V marcu smo izdelali 9 orodij za notranje čevlje. To

KOMISIJA ZA INOVACIJE NAGRADILA KORISTNI PREDLOG IN TEHNIČNO IZBOLJŠAVO

(Nadaljevanje s 3. strani)

no prilagoditi pnevmatsko stiskalnico, ki je bila že predhodno narejena. Potrebno pa je bilo poiskati tudi ustrezno lepilo. Pri tej tehnični izboljšavi je odpadlo nalepljenje platna, prihranki v zvezi s časom in lepilom pa so zanemarljivi. Poraba platna za par je 0,026 m², cena za platno pekoso pa je 760 din, tako da prihranek pri izdelavi enega para znaša 19,76 din.

Ker gre za predlog z izračunljivim letnim prihrankom je komisija odmerila višino nadomestila na podlagi 34. in 35. člena sporazuma. Predlagatelju se je za 33.010 že izdelanih parov v letošnji sezoni, to je za mesec februar in marec, izplačalo nadomestilo v višini akontacije v znesku 54.896 din. Nadalje pa se bo na podlagi 33. člena sporazuma, v proizvodnji spremljalo, koliko parov bo dejansko izdelanih na ta način, do konca sezone, ko se bo opravil poračun.

Karla Križnar

smo forsirali, tedaj pa smo dobili navodilo — stop; intenzivno delajte MSX in LSX! Sedaj orodja za notranje čevlje — stojijo.

Lahko bi naštevali vse tisto, kar smo izvedeli...

Zanimivo je, da podobno govorijo tudi drugi ključni delavci v orodjarni.

»Če bi bilo vse pravočasno dostavljeno, bi kljub težavam zmogli delo. Predelava pa je zahtevnejša kot nova orodja.

Naredili smo tudi serijo notranjih čevljev, kar potem, kot vemo, ni steklo.

Tudi vnaprej so plani dokaj zahtevni in vemo, da smo zadnji v verigi pred brizganjem. Drugih nihče ne vidi; »mudimo« le mi!

Tudi z izsiljenimi roki s planiranimi 20 % nadurami bomo v tako neurejenih razmerah težko kos vsemu. Čeprav na drugi strani naredimo še marsikaj več, kot od nas pričakujejo.

Pomembno je, da planiramo in delamo orodja vse leto in ne le od ISPA naprej. Premalo časa je za tako velike projekte. Posebno to velja v slučaju, če modeli že v osnovi niso pravilno zasnovani.

Nekateri vam očitajo, da delate za druge?

»To ne drži. Saj smo delali samo tedaj, ko so bile zmogljivosti proste.

Naj pa ob tem povem, da smo že izdelali Stratos (rok 30. april), Camp (rok 30. junij) in SR z rokom do 20. julija.

Takole bi sedaj lahko zavijali in odvijali štreno.

Spet bo morda nekdo zamahnil z roko, ko bo prebral tole:

Načrtovanje in organizacija je naša šibka točka. Ne more biti dobre organizacije brez sodobnih (že znanih) metod, kot je npr. mrežno planiranje, ne brez zanesljivih koordinatorjev in tudi ne brez dobrega informacijskega sistema.

Zares preveliki smo, da bi obdelovali vsak svoj vrtiček in upali, da bo s tem rešeno kmetijsko vprašanje.

N.P.

Stanko Semič: če bomo hoteli opraviti vse delo, moramo planirati 20 % nadur

Iz naših prodavnica

25. maja navršava se punih 13 godina od kako je prodavnica Alpina otvorena u Somboru. Prodavnica spada u grupu prodavnica sa manjim prometom; plan za 1986 godinu je 58.000.000.—, a parski 13.700 pari. Plan smo u protekla tri meseca ispunili oko 90 % ali već u aprilu smatramo da ćemo to nadoknaditi.

Razlog što prodavnica spada u grupu prodavnica sa manjim prometom svakako je jer se prodavnica nalazi na periferiji. Inače je Sombor grad sa oko 45.000 stanovnika, a u gradu ima 17 prodavnica obuča. Pošto se naša prodaja godišnje kreće oko 15.000 pari proizlazi da svaki treći stanovnik Sombora nosi obuču kupljenu u našoj prodavnici.

Osoblje u prodavnici uglavnom je od prvih dana otvaranja prodavnice a to su prodavači Gordana Ivković, Ilona Požar i poslovodja Gojko Sretić. Trenutno je u prodavnici i Lena Kačandonov.

Kolektiv prodavnice Alpina Sombor

Iz naših prodajaljn

Vsak poslovodja je najbolj veseli takrat, če je promet dober, da so tudi rezultati odlični, da sodelavci delajo dobro in seveda, da so temu primerno tudi nagrajeni. Menim, da v zadnjem času v Alpini ni ravno tako. Gledamo ostale trgovske organizacije pa vidimo, da smo z majem z osebnimi dohodki zelo zaostali.

V Novem mestu smo dobili novo delovno moč. Karel Ramovš je v prvih dneh dela v prodajalni pokazal izredno prizadevnost na vseh področjih prodaje. Upamo, da bo tako še naprej.

Omembe vredna je tudi izredna prizadevnost Danice Škufca in Franca Štemflja, saj ju je kolektiv prodajalne predlagal v boljšo skupino. Upamo, da se bosta sodelavca še bolj prizadevala.

Že 17 let dela v ALPINI Marija Turk, ki je dosegla 20 let skupne delovne dobe, za kar ji ob tej priložnosti vsi čestitamo in želimo, da bi med nami še mnogo let ustvarjala boljše jutri.

Že danes razmišljamo, kaj vse moramo napraviti za odprtje tretjega — ŠPORTNEGA oddelka in upamo, da bo vse pripravljeno do 2. avgusta. Kaže, da ne bo težav z opremo in blagom, prav tako pa smo dobili zagotovila, da do omenjenega datuma ne bo težav za delno adaptacijo prostorov, katere smo letos kupili. V Novem mestu želimo delati še boljše, vendar smo prepričani, da bo treba pomisliti tudi na boljše osebne dohodke, kakor tudi na skorajšnjo adaptacijo odkupljene hiše, ki je res na zelo ugodni točki v samem centru mesta.

Lahko bi naštevali še kup načrtov, kakor tudi raznih problemov, ki nas tarejo dnevno, toda mnenja smo, da bomo s skupnimi močmi vsemu kos.

**Poslovodja
Vladislav Kiderič**

Na pravi poti smo

Konec prejšnjega meseca so obiskali Alpino predstavniki firme Alpina Sports Corporation iz ZDA, Bergen Trader iz Norveške, A+E iz Zvezne republike Nemčije, Elana iz Avstrije in drugi.

Namen tega sestanka je bil pregled kolekcije (oz. ti-stega, kar je že pripravljeno) za leto 1987/88. Dokončni vzorci morajo biti izdelani do 15. decembra.

Z ozirom na to, da smo imeli lani težave (trganje materialov, odpadanje spojlerjev itd.) je bilo čutiti strah kupcev, kako nam bo to uspelo urediti letos.

Ugotovili pa so, da smo zelo napredovali, tako v tehnološkem smislu, torej z uporabo novosti, kot tudi z izvedbo.

Tako novi Scorpio kot tudi ostali modeli, so dobili dobro

oceno. Sedaj bomo morali opraviti vsa preostala dela. Važno je, da bodo pravočasno izdelana orodja za vzorčne številke, ki naj bi jih kupcem predstavili septembra in decembra poslali vsem grosistom.

Če smo dobre rezultate dosegali pri tehnološki izvedbi, pa tega še ne moremo trditi za designe (zunanji izgled) naših čevljev. Vključiti nameravamo tako domače kot tudi zunanje oblikovalce. Pri tekaških čevljih se sistem, ki smo ga uveljavili lani, new nordic sistem (NNN), ni bi-

stveno spremenil, saj je kar v redu, spremembe so predvsem v odpravi jermenčka, ki je bil tipičen za naše tekaške čevlje. Po novem naj bi bil gornji del sestavljen iz enega dela, vse do hrbtnega dela. Tudi tu je seveda treba z žigi oblikovati površino, da bo obutev privlačna in prodajna.

Splošna ocena je torej pozitivna. Kupci pa opozarjajo, da bo treba do septembra napraviti še veliko, zato ne bi smeli »zaspiti« ob prvih dobrih ocenah.

Če bomo vse pripravili kot je treba, lahko na zahodu ponovno računamo na prodajo okoli 220.000 parov smučarskih čevljev in od 300 do 350.000 parov tekaške obutve.

Tudi z materiali in strojnimi zmogljivostmi za to proizvodnjo ne bi smeli imeti težav, saj imamo stvarne možnosti, da to izvedemo.

In še na nekaj naj spomnim: dogovorili smo se, da bomo po vsem svetu uporabljali enako reklamo z istimi oblikami. **Jože Bogataj**

Apreski obutev v kooperaciji z BONISOM

Kakšen bo posel z Bonisom

Cilj vsake delovne organizacije je, da prodaja svoje zmogljivosti (kapacitete), kar se dá smotrno.

Mislím, da je to tudi cilj Alpine. To bi z drugimi besedami lahko rekli, specializacija proizvodnih oddelkov, kolikor je pač mogoče. Ali natančneje, oz. še drugače, en oddelek — ena proizvodnja. To je nekakšna vizija prihodnosti; koliko pa bomo pri tem uspeli, bo pokazal še čas.

Obrat Rovte in kooperant Okroglica sta se nekako specializirala za apreski obutev in tako naj bi ta dva oddelka tudi pokrivali z naročili.

Oba obrata sta sposobna narediti letno 250.000 do 300.000 parov izgotovljene šivane obutve po tej tehnologiji. Tako smo ugotovili, da s proizvodnjo za Madžarsko in domače tržišče ne pokriva celotnih kapacitet.

Pokazalo se je, da bi zmogli napraviti 50—60 tisoč parov več zato smo se tudi lotili »lohn posla« s firmo BONIS — svetovno znanim proizvajalcev tovrstne obutve. Med do-

govarjanjem se je pokazal tudi obojestranski interes — za sodelovanje na višji ravni, vendar to pustimo zaenkrat še ob strani.

S prvimi pošiljkami, ki nam jih je poslal Bonis, nismo najbolj zadovoljni, saj stvari niso bile najboljše pripravljene — niti material (dosti defektnih kosov, zamenjav, itd.), niti dokumentacija, niti ni bila tehnologija za obstoječi material povsem do-rečena.

Sedaj, ko pišem ta članek, je proizvodnja nekako stekla, vendar bodo še vedno lahko problemi glede točnosti dobav itd.

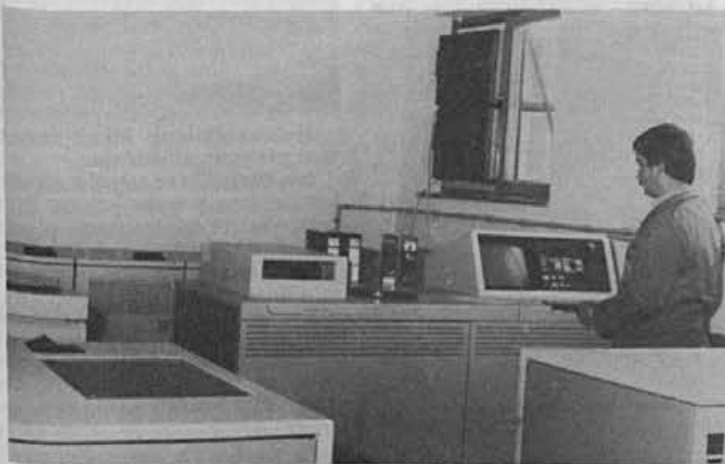
Tako sodelovanje pa ima tudi pozitivne stvari kot so:

— spoznavanje novih tehnologij, modnih teženj (tendenc)

— ne veže nam obratnih sredstev (obresti odpadejo)

Upam, da bomo tisti, ki se s tem ukvarjamo, znali potegniti iz te kooperacije čimveč dobrih stvari.

Miro Kavčič

Računalnik z večjimi zmogljivostmi

V službi za organizacijo in informatiko smo konec maja instalirali nov računalnik. Po prvem, leta 1973 in drugem 1983, je to tretji. Prva dva sta bila najeta, ta pa je kupljen. Je Sistem/38 kot prejšnji, le zmogljivejši. Centralnega spomina ima 4 milijone znakov, prejšnji 1 milijon, zunanjšega spomina 2187 milijonov, prej 387. Dodatno ima še enoto za shranjevanje podatkov na traku, sistemski printer, grafični printer, pet terminalskih printerjev in 25 terminalov.

Z novo pridobitvijo bomo omogočili:

— hitrejši razvoj nōvih obdelav, predvsem proizvodnega infomacijskega podsistema in drugega dela prodajnega podsistema

— normalno delo, to pomeni precej krajše odzivne čase in dodatne terminale pri uporabnikih, ki že delajo interaktivno, to je v finančni službi, prodaji in nabavi

— instalacijo novih terminalov in terminalskih printerjev v razvoju, planu, komerciali, skladiščih materialov, gotovih izdelkov in kadrovske službi

— obdelava podatkov za Etiketo, ki jo bomo direktno priključili na računalnik

Za staro opremo bomo plačevali najemnino še do oktobra, potem pa preide v našo last. **Zoran Kopač**

na temo: MESTO MLADIH V ALPINI, na katerem so sodelovali Ivo Pivk, Marinko Božič, Helena Dolenc, Aleš Dolenc in Karla Križnar. Razgovor je vodil Neško Podobnik, zapiske je uredila Brigita Subić.

Kako ocenjuješ sedanji položaj mladih v Alpini?

Ivo Pivk: Mislim, da se vsi premalo zavedamo našega težkega gospodarskega položaja. Pojavlja se nepravilen odnos do dela, premalo je storjenega za delovno organizacijo in družbo nasploh. Ob tem se pojavlja tudi nepravilen odnos predpostavljenih do mladih, da imajo le-ti občutek, da jih zapostavljajo in obdolžujejo, da širijo nezadovoljstvo. Če pa mladi kaj predlagajo, ni prave podpore. Opažam tudi neenotnost in nevoščljivost.

Delo-življenje: Deluješ tudi v sindikalni organizaciji. Se ti zdi, da bi se dalo preko sindikalne organizacije, v povezavi z mladimi, kaj urediti? Kakšne so tvoje prve izkušnje s tem?

Ivo Pivk: Mislim, da sindikat nima tiste moči, kot bi jo lahko imel. Ne upošteva dovolj interesov mladih.

Delo-življenje: Kakšne pa so po tvojem mnenju razmere pri študiju ob delu?

Ivo Pivk: Sam študij ob delu je dobro organiziran. Jaz študiram ob delu na ekonomski fakulteti v Kranju. Dvakrat tedensko imamo predavanja. Alpina nam omogoča, da lahko študiramo. V zvezi z vključevanjem mladih pa bi še predlagal, da bi morala mladinska organizacija delavcem, ki so sprejeti v službo, pojasniti organizacijo Alpine in samoupravljanje, skratka, doseči, da bi se delavec res počutil kot samoupravljalca. Še posebno skrb bi morali posvetiti tistim, ki se zaposlijo takoj po osnovni šoli. Važno je, da pritegnemo mlade takoj na začetku, če ne, se kasneje ne vključijo. Mislim tudi, da bi se morali večkrat dobivati.

Marinko Božič: Položaj se je v zadnjih letih izboljšal, vendar se mladina še zmeraj ni uveljavila tako, kot bi se morala. Vzrokov je več. Del vzrokov je v nas samih, v nezainteresiranosti. Dru-

gi del vzrokov pa je v zakoreninjeni miselnosti, da mora biti mladina tiho zaradi mladosti in neizkušenosti. Starejši delavci pravijo: le kaj si naredil, saj te takrat, ko smo mi gradili tovarno, sploh še ni bilo. To bi morali spremeniti, vendar je to tudi delo sindikata, ne samo mladinske organizacije.

Delo-življenje: Če gledamo delavca v proizvodnji, je zelo pomembno, kakšen je odnos med kolegi, med mojstri, kontrolorji in mladimi delavci. Kako ocenjuješ te zadeve? Kako te upoštevajo, če si uspešen delavec?

Marinko Božič: Jaz teh problemov nimam; imajo pa jih zlasti mlajši delavci. Veliko pa je odvisno od tega, kako mladi opravljajo svoje delo.

Karla Križnar: V zvezi s pripombo Marinka Božiča, da bi položaj lahko pomagale rešiti tudi ostale organizacije, bi dodala, da ni problem v tem, katera organizacija bi to bila; to moramo rešiti predvsem mladi sami.

Marinko Božič: Mislim, da smo preveč nezainteresirani. Za kakršnokoli akcijo je zelo težko dobiti ljudi, celo za izlete se težko odločajo. Na novo izvoljeno vodstvo sem spraševal, če bi delali v kakšni organizaciji, pa so imeli zelo čuden odnos.

Delo-življenje: Ali imaš občutek, da bi morali začeti z lažjimi oblikami: plesi, zabave, izleti, ali pa se lotevati nujnih vprašanj, ki zadevajo naše delo v tovarni?

Marinko Božič: Najprej bo treba začeti z lažjimi oblikami, da bomo mlade sploh pridobili.

Helena Dolenc: Tudi sama sem mnenja, da je mladino najlaže pridobiti s plesi in zabavami.

Delo-življenje: Ali ni čutiti neke krize zaupanja?

Ivo Pivk: Mladi so že prej izgubili zaupanje v samo organizacijo.

Marinko Božič: Mislim, da je to že splošni pojav. To se iz leta v leto pojavlja, saj se stalni problemi ponavljajo.

Karla Križnar: Sprašujemo se, kakšne stroške prinaša organizacija mladinskih kongresov, če na drugi strani pomislimo, da bi s takimi sredstvi lahko delno rešili problem nezaposlenih.

Helena Dolenc: Mladina se zgleduje po starejših in če nimamo dobrih vzornikov, težko delamo. Sicer pa na svojem delovnem mestu nimam posebnih težav, čeprav se čuti ta odnos stari—mladi. Kar zadeva delo, moram delati tisto, kar mi naročijo. V zvezi z dejavnostjo, posebno organizacijo rekreacije, pa moram reči, da je za zimsko uredje no boljše, saj moramo pri kolektarstvu vse plačati sami, kar je že dovolj drago.

Delo-življenje: Ali je možno uveljaviti znanje, ki ga pridobiš v šoli?

Aleš Dolenc: Pri svojem delu kar lahko uveljavljam znanje, ki sem ga pridobil v šoli. Mislim sem, da bo težje, tako pa tudi starejši delavci radi prislunhnejo predlogom in dobro sodelujemo. Kar zadeva perspektivo in možnosti pa lahko rečem: če dobro delaš, imaš možnosti za napredovanje. Omenil pa bi še to, da bi morali postaviti nasproti strokovnosti odgovornost in tudi

vrednotenje dela. Kar zadeva vlogo računalništva in moje delo, mislim, da strokovne službe zelo rade sodelujejo z računalniškimi delavci, saj so spoznali, da lahko veliko bolje organizirajo delo na svojih področjih, če se vključijo računalnik. Važno je tudi, da se lahko uvajajo nove oblike in načini dela. Na prvem mestu bi omenil spodbujanje k izobraževanju mladih, ker mislim, da zaostajamo tudi glede štipendijskih pogojev. Tako je malo ljudi z izobrazbo in izbire praktično nimamo.

Delo-življenje: Eno je poklicno usposabljanje, drugo pa je sprotno pridobivanje znanja. Kakšne so po vašem mnenju možnosti za to? Kakšna je selekcija napredovanja v proizvodnji?

Ivo Pivk: Pri nas je še vedno preveč vez in poznanstev.

Delo-življenje: Kaj pa usmeritev Alpine? Ali je njena politika po vašem mnenju pravilno zastavljena?

Aleš Dolenc: Mislim, da ni prav, da bi se pogovarjali nestrokovno; tisti, ki se na stvari razume, naj ima tudi vpliv na odločitve.

Delo-življenje: Ljudje delamo predvsem zato, da zagotovimo socialno varnost. Da pa bi dosegli socialne cilje, moramo predhodno doseči ekonomske cilje delovne organizacije.

Helena Dolenc: Mladi smo o tem premalo obveščeni.

Ivo Pivk: Če se napake ugotovijo, naj se pokaže krivca. Preveč je lažne solidarnosti.

Delo-življenje: Kako bi se dalo te interese povezati z delom mladinske organizacije?

Karla Križnar: V mladinski organizaciji je 400 mladih, 17 jih je v predsedstvu, tako da so zastopani vsi oddelki. Od teh jih dela le 5—6. Sicer pa mladinska organizacija sama ne more ničesar narediti. Če kaj organiziraš (npr.: zvezna štafeta mladosti) je treba dobiti veliko ljudi. Mladi so nezainteresirani. Če bi organizirali delovno akcijo, bi prišli le posamezniki. Predlagam rešitev: dali bomo vabila na vse oglasne deske. Mogoče nam bodo mladi povedali težave, želje in jih bomo potem skupaj rešili. Na primer: problem dopusta, ki ga imajo mladi malo. Stvar smo že začeli, vendar ni odgovora.

Delo-življenje: Ali ima mladinska organizacija svoj program dela?

Karla Križnar: Program je usmerjen bolj v rekreacijo. To mlade zanima.

Ivo Pivk: Mladi razpravljajo o problemih ob kavi v proizvodnji, da pa bi nekdo te probleme povedal nam v predsedstvu, teh pa ni. Vse se dogaja vodstvu za hrbtom. Očitno mladi še nimajo zaupanja v svojo organizacijo.

Mesto mladih v Alpini

Sodoben servis ni le prilagoditev čevlja smučki

Pred šestimi leti še nismo imeli ničesar, sedaj pa imamo že 38 servisov, od tega 14 v drugih republikah. Prejšnji mesec so bili serviserji v Žireh. Dva izmed njih sem zaprosil, da povesta kaj tudi za naš časopis.

Tomaž Bernik, Kranjska gora:
»Za Alpino delam že šest let; servis je v isti stavbi kot je prodajalna, kar olajša obisk kupcev, pa tudi nam je lažje. Zamenjave zaklopk, stremen in dru-

gih delov je običajna stvar pri čevljih. Lotimo pa se tudi drugih, težjih opravil, kot je na primer oblikovanje čevlja. Opreme imamo dovolj, prav tako je preskrbljeno za rezervne dele.

Naša servisna dejavnost je že dokaž razvejana, saj imamo po Jugoslaviji že 38 servisov. Na sliki: s posveta v Žireh

RAZGOVOR ZA

Delo-življenje: Očitno je veliko stvari takih, ki naj bi se reševale v kraju. Zakaj mladi ne združujemo interesov v skupna prizadevanja?

Aleš Dolenc: Ne združujemo jih, ker združevanje zanje pomeni odvisnost od splošne politike mladinske organizacije in tudi splošnih družbenih teženj. Imamo določene izkušnje, ko smo mladi poizkušali vplivati na dogajanja, pa smo naleteli na nerazumevanje in odpor.

Karla Križnar: Mladi res nimajo nikakršnega interesa za kakšno združevanje.

Delo-življenje: Vzrok je verjetno tudi v tem, da delavska mladina dela po svoje, študentska spet, dijaška pa se tudi ne znajde. Ali mislite, da bi mladi prišli, če bi organizirali tribuno o problematiki stanovanj, izobraževanje, kadrovska politika? Ali bi tribuna uspela?

Delo-življenje: Ali se mladi sprašujejo, kako bodo živeli v Žireh, v kakšnih naravnih razmerah, materialnih možnostih in medsebojnih odnosih?

Aleš Dolenc: Mladi sedaj veliko razmišljajo o varstvu okolja. Kar pa zadeva delo samo, ni tako enostavno, saj se ve, kaj vse bi morali delati, zainteresiranih pa je malo ljudi.

Zaključek:

Splošna družbena klima za delo mladinske organizacije očitno ni posebno spodbudna:

Toda problemi se kopičijo. Kdo jih bo reševal oz. rešil, če ne tudi mladi, ki na tak način pomagajo sooblikovati razmere v tovarni in v krajevnih skupnostih.

Če se čisto potihem vprašamo: »Kako bi rad, da bi bilo v tovarni zame kot mladega človeka in kako naj bi živeli v krajevni skupnosti«, že imamo program mladih (ali pa mladinske organizacije). Kako to doseči, je seveda drugo vprašanje. Zanesljivo ne s čakanjem, da bodo to uredili starejši ali drugi, kako drugače »poklicani«. Strahu pred sodelovanjem z drugimi se bodo mladi tudi morali otresti. Če je nezaupanje utemeljeno, bi kazalo kaj spremeniti, pa četudi to zahteva nekaj napora.

Sicer se nam bo še naprej dogajalo, da bodo mladi obdelovali le vsak svoj vrtiček in se v tej zavrtosti vrteli v krogu nezadovoljstva, ki v Žireh tolikokrat najde svoj pošastni odmev celo na vrvi.

Tudi taka oblika sodelovanja (seminar) kot je bila sedaj v Žireh, je koristna, saj moramo biti prav serviserji najbolj na tekočem z vsemi novostmi.

Gorazd Mlakar, Ljubljana:

»Že deset let se ukvarjam s tem. V Ljubljani sta sedaj dve servisni delavnici, saj je to postalo pravo smučarsko mesto.

Imam kompletan servis za Elan in za Alpino in zdi se mi prav, da izkoristim to priliko za oceno: sodelovanje z Alpino je super. Če mi kaj manjka, samo sporočim v Alpino in naslednji dan je Lojze Oblak že tu. Poleg

vno načelo!

Vemo, da prodamo veliko čevljev. Ljudje na terenu nas zanesljivo potrebujejo, zato smo se pač lotili te organizacije. Zankrat naša organizacija temelji na interesih serviserjev. Če se nekdo oglasi, da bi delal za nas, najprej ugotovimo, če so za to pogoji: če gre za smučarsko središče ali druge razmere, zaradi katerih je servis upravičen. Potem je servis za nas eno leto v poskusnem obratovanju, nakar sklenemo pogodbo o sodelovanju za nedoločen čas. Mi poskrbimo za rezervne dele in tudi za

Tomaž Bernik iz Kranjske gore in Gorazd Mlakar iz Ljubljane že dolgo časa uspešno servisirata našo obutev

običajnega servisiranja bi omenil še posebno obliko sodelovanja s kupci in koristniki naših uslug, to je — staro za novo. Gre namreč za to, da so nekakšni posredniki med kupci, ocenjevalci vrednosti, svetovalci in serviserji. Ta oblika pride še posebej prav za nabavo opreme za otroke, ki hitro prerastejo staro.

Glede na povpraševanje je težko ustreči vsem, čeprav, kot že rečeno, smo dobro oskrbljeni. Kaj pa meni o tej problematiki Lojze Oblak, ki je glavni usklajevalec te dejavnosti?

»Vsaka solidna firma mora imeti tudi svoj servis, je osno-

nekaj opreme, kar dobijo serviserji brezplačno. Tako lahko računajo uporabnikom le zamudo časa za servisiranje. Tak servis je torej poceni, neprimerno cenejši kot so v tujini.

Serviserje oskrbimo tudi s primernimi katalogi, ki služijo kot priročniki; tako so serviserji res lahko pravi svetovalci. In še nekaj: firma preko serviserjev tudi vzgaja ljudi; sedanje in bodoče kupce.

Razume se, da mora vzporedno s prodajo in servisiranjem ustrezno teči tudi reklama, da so učinki čim boljši.

N.P.

Mesto mladih v Alpini

Karla Križnar: Če bi se stvari bolje delale v kraju, bi bilo tudi v delovni organizaciji veliko lažje.

Kadrovske novice

Maja je stopilo v delovno razmerje 12 novih delavcev, z delom pa je prenehalo 13 delavcev.

Delovno razmerje so v TOZD Proizvodnja v maju nastopili: Alenka Cajnkar v oddelku v Žireh, v obratu na Colu pa Ana Rijavec, Marija Krapež, Renata Pregelj, Brigita Lahajnar in Anica Mikuš. V tem mesecu so v TOZD Prodaja nastopili delovno razmerje: Jadranka Golijanin v prodajalni Sara-

jevo I, Asim Efendić in Rajko Mojević v prodajalni Sarajevo III, Miro Novosel v prodajalni Zagreb III in Karel Ramovš v prodajalni Novo mesto. Delovno razmerje je v Delovni skupnosti skupnih služb v skladišču nastopil Zoran Alič.

Z delovnim razmerjem so v TOZD Proizvodnja prenehali: Vida Gruden, Tomaž Kavčič, Zdena Kolenc, Romana Špik, Zdravko Kavčič, Danica Mravlje ter Stojan Šubic in Emil Kopač, ki sta odšla na služenje vojaškega roka. Iz Delovne skupnosti skupnih služb so v tem mesecu prenehali z delom: Marija Rupnik, Vida Orešnik, Stanislav Burjek in Marija Repaš. V TOZD Prodaja pa je prenehala Nada Nemeškovič iz prodajalne Slavonska Požega.

Še nekaj dni in zakoračili bomo v čas, ko se začnejo letovanja.

Naše službe opravljajo še zadnja dela, da bodo vse počitniške kapacitete očiščene, dopolnili bomo inventar in odpravili okvare. Skratka, gledali bomo na to, da bodo letovalci prišli v urejena bivališča.

Stanovanja — bungalovi v Strunjanu, so zelo lepo opremljeni, prav tako je lepo urejena tudi okolica naselja. Vsa stanovanja so enako velika in popolnoma enako opremljena.

Letovalci imajo tu res najboljše bivalne pogoje (konfort).

S plažo pa bodo verjetno

Dozročili so se

OB VSTOPU NA NOVO ŽIVLJENJSKO POT:

Sodelavkam Cirili Bogataj iz oddelka v Žireh, Nevenki Brus in Majdi Štefančič iz obrata Col ob poroki iskreno čestitamo in jim na novi življenjski poti želimo zdravja, sreče, zadovoljstva predvsem pa razumevanja v zakonu!

OB ODHODU V POKOJ:

Iz naše delovne sredine odhajajo v tem mesecu v pokoj iz TOZD Proizvodnja Vida Gruden, Tomaž Kavčič, Zdena Kolenc, Romana Špik in Zdravko Kavčič; iz Delovne skupnosti skupnih služb Marija Rupnik, Vida Orešnik in Stanislav Burjek ter iz TOZD Prodaja Nada Nemeškovič iz prodajalne Slavonska Požega. Vsem skupaj želimo še vrsto let trdnega zdravja, zadovoljstva in sreče v domačem krogu.

Prijetno na dopustu

V Strunjanu so pred kratkim odprli nove počitniške zmogljivosti. V okviru tega ima tudi Alpina 2 stanovanji.

Ob otvoritvi je govoril predsednik občinskega sveta zveze sindikatov Sandi Bartol

Prav pa je, da vsi tisti, ki boste letovali, upoštevate tudi tale navodila:

— Vsak letovalec (tudi tisti, ki pridejo za dan ali dva na obisk) se mora obvezno prijaviti na recepciji. Lani smo dobili več pritožb recepcije, da v naših kapacitetah letujejo na črno.

— Vse poškodbe in okvare inventarja ali bivališča, morajo letovalci odpraviti sami — če gre za večjo okvaro, ki ni nastala po njihovi krivdi, pa so o njej dolžni čimprej obvestiti našo kadrovske službo.

— Preden zapustite kraj letovanja, ste dolžni očistiti bivališče, da omogočite letovalcem za vami prijeten odih.

Na kratko predstavimo še naselja »Strunjan« in »Čatež«

malo manj zadovoljni. Je namreč oddaljena 10—15 minut hoje (obala je bliže). Na voljo bodo imeli dva lepo urejena dela plaže, kjer pa bodo dolžni plačati posebno kopališko takso.

»Čatež« — hišice trimo — ki smo jih v časopisu že predstavili, bomo prevzeli konec junija. Glede na zagotovila, ki smo jih dobili od izvajalca Trimo in zdravišča Čatež, bodo do 24. junija urejeni tako objekti kot zunanost naselja.

Naj omenimo tudi Umag. Tu je letos urejena električna napeljava, tako da glede električne energije ne bi smeli imeti težav. Pripravlja pa se tudi načrt za obnovitev naselja »Zlatorog«, ki bo znan v jeseni, ko vas bomo o njem seznanili.

Hermina Cankar

VAŽNO JE ...

... DA VEMO

Na obisku v Vinici in Novem Marofu

Skupina delavcev Alpine je pred kratkim izkoristila prosto soboto in obiskala dva obrata na Hrvaškem, ki za nas izdelujeta gornje dele.

»Obrat v Vinici v bližini Varaždina šteje trenutno 140 ljudi,« je povedal direktor Vinko Valentič.

»Gre za obrat varaždinskega Vika, ki zaposluje skupno 5500 ljudi. Sodelovanje z Alpino smo s samoupravnim sporazumom začeli že pred desetimi leti, dejansko pa za Alpino delamo osem let.

Ta obrat v Vinici je delal do pred kratkim v zares nemogočih razmerah, sedaj pa smo s pomočjo Alpine, ki je dala stroje in opremo, uredili sodobno proizvodnjo, ki ste jo videli.«

Obrat bo še napredoval, saj še ni vse urejeno, kot je predvideno. Tudi delavcev je na tem območju dovolj, saj je poselitev velika, industrijskih obratov pa ni. Razumljivo je, da moramo poskrbeti tudi za usposabljanje, kar opravlja šolski center XXXII. divizije v Varaždinu. Tu je pravi naval, saj je bilo letos za šolanje v naši stroki skoraj dvesto prijavljenih. Ker je bilo prostora le za 120 učencev, so morali opraviti tako imenovani klasičnikski izpit.«

Delo v samem obratu teče dobro in sodelovanje z našimi strokovnimi službami so prav tako pohvalili.

Tako so lani izdelali okoli 1000 parov gornjih delov dnevno, skupaj z varaždinskim obratom pa okoli 2000.

Po prijaznem sprejemu in okusni malici smo nadaljevali pot proti Novem Marofu, kjer je tovarna Tatjana Marinič, delovna organizacija z dvema temeljnima organizacijama.

»Prva temeljna organizacija zaposluje pretežno invalide. Ve-

deti namreč moramo, da je bil leta 1978 prvotni namen zaposliti 50–60 ljudi, invalidov,« je pripovedoval glavni direktor Ivan Budanec.

»Od leta 1980 pa obrat napreduje hitreje in upamo, da bomo v kratkem zaposlili 400 ljudi.

V starem delu smo delali v treh izmenah zlasti po novem letu, ko smo se reorganizirali, je veliko sprememb. K razvoju obrata je veliko pripomoglo sodelovanje z Alpino. Tudi delavci se zavedajo, da imajo priliko in dobro delajo.

Poskrbeli pa smo tudi za priučevanje, ki sestoji iz praktičnega in teoretičnega dela.

Tako lahko zatrdim, da je kakovost že kar dobra.

Kar pa zadeva količine, računamo, da bomo dnevno izdelali okoli 3500 parov (sedaj okoli 2500) gornjih delov.«

Zanimiv obrat, sodobno urejen, videti je solidno delovno disciplino; zaslužek pa ni ravno najboljši, takole od 40–60 000 din mesečno. Izgleda pa, da je to za te kraje kar soliden dohodek, ker je večina delavk in delavcev vezanih tudi na zemljo, kar jim omogoča boljše življenje. To so že vinorodni kraji in varaždinec čisto lepo teče.

To smo občutili tudi mi, ko smo se po ogledu tovarne odpravili v Varaždin na kosilo in prijateljsko srečanje. Moram reči, da so se gostitelji res potrudili; vsega je bilo dovolj, največ pa dobre volje, tako da je imel Alfonz kar veliko dela, preden smo se odpravili na avtobus.

Prijazni domačini so namreč poskrbeli za ples in razpoloženje je bilo res pristrčno.

Toda čakala nas je še dolga pot.

N.P.

Prisrčen sprejem v Vinici

Takole izgleda obrat v Vinici

Spominsko darilo delavcev Alpine je sprejel direktor temeljne organizacije, ki sodeluje z Alpino

Naši delavci so si z zanimanjem ogledali proizvodnjo v novem obratu

Obrat v Tatjani Marinič, ki dela gornje dele za Alpino

Krajani Šentjošta pomagajo graditi prizidek

Nekaj manj kot 50 milijonov din naj bi stal prizidek ob kulturnem domu v Šentjoštu, kjer bo Alpina imela manjši obrat za izdelavo zgornjih delov. Gradnja je že v polnem teku, zato smo obiskali gradbišče, kjer smo se pogovarjali z vodjo skupine Ivanom Hrženjakom in Jožetom Malovrhom, ki sodeluje v gradbenem odboru.

Ivan Hrženjak je povedal, da sedaj delajo že približno dva meseca (od 10. aprila) in te dni je stavba zgrajena približno do podstrešja. S tem je tudi izpolnjen predviden rok, (15. junij) čeprav vreme ni bilo naklonjeno.

Gradbeno podjetje Trnovo, katerega kooperant je ta

skupina, je sicer izvajalec del, pri katerem veliko sodelujejo tudi sami domačini, pod vodstvom vaškega odbora in v okviru krajevne skupnosti Horjul. Osnovali so poseben gradbeni odbor, katerega član je tudi Jože Malovrh, ki je med drugim povedal: »Moram reči, da so vaščani in okolišani z navdušenjem sprejeli idejo iz Alpine. Malo smo spremenili načrte na mestu, kjer je nekdanja stara šola in v dogovoru z Alpino in občino Vič-Rudnik so se začele pripraviti.

Za obrat bo levji delež prispevala Alpina, vaščani Šentjošta pa skupaj s prostovoljnimi delom, vožnjami in

Jože Malovrh je kot član gradbenega odbora zatrdil, da bodo vaščani Šentjošta pri gradnji našega obrata vložili od 8 do 10 mio sredstev v obliki materiala, dela in voženj.

Prizidek ob kulturnem domu v Šentjoštu, v katerem bo naš obrat, bo te dni pod streho (desno)

materialom za okoli 8–10 milijonov dinarjev; občina Vič-Rudnik krije stroške dokumentacije. Če pa bo potrebno (upamo, da ne bo), pa tudi stroške gradnje zaklonišča.»

Seznam stroškov in opravil, ki jih bodo prispevali do-

mačini, je kar dolg, kar kaže, da je interes res velik.

Seveda pa to pomeni tudi zaposlitev za okoli 60–70 ljudi. To za tak majhen kraj veliko pomeni, saj je vožnja v Ljubljano kar precejšnje breme in vzame tudi veliko časa.

N. P.

Viktor Galičič, prvoborec, udeleženec poljanske vstaje in dražgoške bitke, dolgoletni družbenopolitični delavec in predsednik centralnega delavskega sveta.

V Alpini se je zaposlil leta 1951 kot prirojevalec, kasneje je bil skladiščnik, vodja kadrovske službe in nabavni referent. Upokojil se je leta 1973.

Za svoje delo in zasluge je poleg spomenice 1941, prejel tudi visoka odlikovanja, med drugim; orden bratstva in enotnosti, red dela, red zaslug za narod in orden za vojaške zasluge in druga priznanja.

Umrl je prvoborec

Nenadoma nas je presenetila vest, da je umrl

Filipa Možina ni več

Povojno generacijo graditeljev naše tovarne neusmiljeno kosi čas in bolezni.

Konec prejšnjega meseca smo se za vedno poslovili od Filipa Možine, kvalificiranega čevljarja, proletarca, ki je iz partizanske delavnice takoj po vojni stopil v vrste tistih, ki so snovali novo podjetje (26. junija 1945).

Do leta 1960, ko se je upokojil, je s sodelavci v najtežjih pogojih polagal temelje današnji Alpini, ob stalnem odpovedovanju in nesebičnem delu.

Za mrliško vežico so darovali

Bogomir Cokan — namesto cvetja na grob Štefanovi mami — 2000 din

Vida Zajc, Pod Žirk 1 — 5000 din

Družina Možina s Sejniške ulice 4 — 3000 din, ob smrti Filipa Možine

Radio po novem

Skoraj osem let bo od tedaj, ko se je skupina fantov odločila, da zgradijo v Žireh radijsko postajo. Ob podpori krajevne skupnosti Žiri in prostovoljnemu delu je bilo najnujnejše kar hitro urejeno. Priprave so se nadaljevale in 11. septembra 1979 je radio začel redno oddajati.

Bilo je sicer veliko težav, tako z uveljavljanjem v samem kraju, kasneje pa tudi v občini. Poleg tega je primanjkovalo denarja, tehnika je povzročala dodatne preglavice, mnogi sodelavci so obupavali in odstopili od svoje zahtevne naloge.

Prelomnica je bila pred nekaj leti, ko je občinska konferenca SZDL vendarle začela uradni postopek za legalizacijo dela radia. Uspelo je, čeprav z veliko mukami in odpori. Poseben napredek je predstavljala izgradnja pretvorniškega omrežja. Kot so se gradili pretvorniki, tako se je širil tudi program, ki je sedaj že zelo občinski.

Pred nami je nova pomembna prelomnica. V kratkem bo osnovana delovna organizacija za informiranje, v okviru katere bo radio samostojna enota.

V Žireh naj bi se v kratkem zaposlili trije ljudje: Odgovorna urednica je že imenovana; namesto dosedanjega urednika Nejka Podobnika, bo delo profesionalno opravljala Jelka Mlakar, zaključuje pa se tudi razpis za zaposlitev dveh novinarjev (eden od teh po novem letu) in administrativke — blagajničarke.

Predvideno je, da se bo program še širil; potem naj bi začeli oddajati trikrat tedensko, po novem letu pa štirikrat, tako bo mreža amaterskih sodelavcev in dopisnikov še vedno nujna.

N. P.

Anton Pivku v slovo

Ob rasti in z razvojem tovarne so pomembno vlogo odigrali tudi pomožni obrati, med drugim tudi mizarska delavnica, kjer je delal Tone, vse od leta 1954, do upokojitve pred petimi leti.

Vedno razpoložen in prijazen mož je vodil delavnico,

Delal je, kar je bilo treba, postoril stvari kot je v vzdrževalnih obratih pač običajna praksa.

Razžalostila nas je vest, da je zaradi težke bolezni omahnil tako zgodaj.

Z njimi je rasla Alpina

»To že ni kaj prida, ko začnejo pisati o tebi,« je med vrati smeje pokomentirala najih prihod Silva Zupančič, nekdanja ena izmed stebrov naše finančne službe.

Še preden se dobro posedevala, se že kuha okusna kava, midva pa izveva, da se je Silva pravkar vrnila z zdravljenja v Savudriji.

»To je posledica tridesetih let, ko sem slonela na knjigovodski plošči. Revma in živci, sicer pa po šestdesetem letu gre tako vse navzdol.«

Bo že res, če pravi Silva, toda kar nič ne verjamem, da bi se kar vdala v usodo, saj je bila vendar vedno uporna in odločna.

Tudi tedaj, ko je med okupacijo »stegnila jezik« in je morala zato na nemško žandarmerijo. Ali pa, ko so Nemci hoteli vsiliti delo v telovadnem društvu (Turnverein). Tudi kino je bil, pa smo se zmenili, da ne gre nihče. Dobršno mero korajže je pokazala tudi kot partizanska učiteljica.

»Poučevalo nas je šest; vedele smo, da moramo

otroke naučiti vsaj brati, pisati in računati.«

Po vojni je bila Silva med prvimi.

Delali smo že junija 1945. Vinko Govekar je vodil, Franc Mlinar je bil blagajnik, jaz sem mu pomagala in delala kar je bilo še kaj drugega treba. Nace Naglič pa se je lotil proizvodnje. Kasneje so se pridružili Julij Govekar, Pavle Kavčič, Janez Oblak in drugi.«

Štiri razrede meščanske šole, pa dvoletna državna trgovska šola z maturjo je pred vojno za Žiri pomenila že lepo izobrazbo. Pa ni nič kaj kazalo, da bi Silva dobila delo. Po vojni pa ji je ta izobrazba prišla zelo prav.

»Veliko se je delalo udarniško, nadur ni bilo nobenih. Še dobro, da so mi vsaj tisti čas, ko sem bila partizanska učiteljica, šteli dvojno, saj je pa tudi bilo kar naprej: »Bežite, Nemci gredo!« ali pa »ta beli so spet tukaj!«

»Delo v računovodstvu je po vojni zelo napredovalo,« pove Silva. »Če samo pomislimo, da smo v začetku imeli le »drsalce« (adiatorje), potem »mlič-

ke«, ročne in električne, šele potem so prišli elektronski stroji; sedaj je že vse povezano s terminali na računalnik. To vidim, ko pridem okoli, ali kaj preberem v časopisu, ki ga upokojeanci skoraj bolj potrebujemo, kot zaposleni delavci, saj bi nič ne vedeli, kaj se dogaja...«

Tako je torej po štiridesetih letih, po desetih letih upokojitve in okroglih petinšestdesetih, ki jih ta čas premošča naša nekdanja sodelavka.

Na trimu se dobimo, kajne?

N. P.

15-letnica Moškega pevskega zbora podjetij

10. maja je Moški pevski zbor podjetij Žiri z lepim koncertom proslavil svojo 15-letnico.

Pevci so zapeli devet pesmi in zares so se izkazali. Jubilej žirovskih pevcev so s svojim izrednim nastopom obogatili pevke iz Ribnice na Dolenjskem, članice noneta Vitra, ki jih vodi Bernarda Kogovšek, sicer doma iz Zavrataca. Koncert je s svojim nastopom popestrila še Mladinska instrumentalna pevska sekcija DPD Svoboda. Navdušil pa je tudi mladi, obetajoči flvtist Borut Bogataj.

Zares, bil je lep večer.

Na koncertu v počastitev dneva mladosti so nastopili: Ženski pevski zbor DPD Svoboda Žiri, Moški pevski zbor Alpine in Moški zbor usnjarne Vrhnika. Predstavili so se s pestrim in lepim petjem, na koncu so zapeli tudi skupaj. Predsednica mladinske organizacije iz Alpine Karla Križnar je ob tej priliki pozdravila vse prisotne in opozorila na pomen dneva mladosti, ki ga lahko proslavimo tudi s koncerti...

Učenci 3. razreda so bili ob svojem obisku zelo radovedni

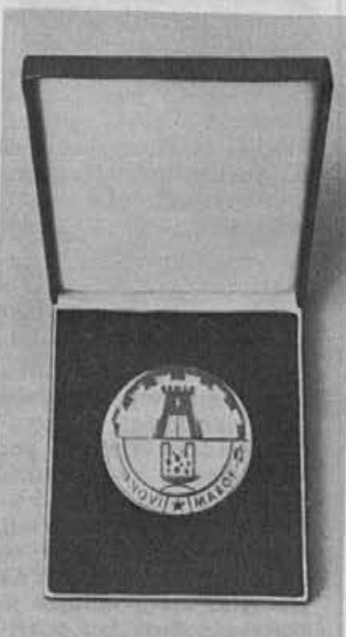

Žirovski slikar Jože Peternelj se ukvarja tudi s pisanjem. Izdal je že svoj tretji roman Drenikov kot.

Napisal: Nina Kopač je na literarnem večeru predstavila pisatelja in ocenila njegovo zadnje delo, medtem ko je Helena Žakelj prebrala nekaj tekstov iz te knjige.

Kot zanimivost naj povemo, da so se prvič predstavile pevke novoustanovljenega noneta, ki ga vodi Slobodan Poljanšek.

Po uvodu in predstavitvi se je razvila zelo živahna razprava in kramljanje bi se prav gotovo še nadaljevalo, če se v dvorani DPD Svoboda ne bi začel koncert v počastitev dneva mladosti.

Alpina je prejela osmomajsko nagrado za zasluge pri razvoju tovarne Tatjane Marinič

»DELO — ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Strojarska ul. 2, n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodnjo, TOZD Prodajo in Delovno skupnost skupnih služb. — Ureja ga uredniški odbor: Marija Albreht, Tatjana Dolenc, Milena Lukančič, Tatjana Mohorič, Helena Kavčič, Marjan Pišljar, Anuška Kavčič — tehnični urednik, Nežko Podobnik — glavni in odgovorni urednik. — Izhaja mesečno, naklada 2200 izvodov. Fotografije: Brigita Zemljarič. Tisk: TK Gorenjski tisk, Kranj